

Sottrupskov Lokal Udviklingsplan 2017-2027

Historie
Natur
Analyse
Vision
Strategi
Handling

Sottrupskov Landsbylaug 2017

Indhold
Forord
Beskrivelse af området
Sottrupskovs historie
Naturen
Analyse: Sottrupskovs styrker og svagheder
Vision
Strategi
Handling
Afslutning

1. Forord

Vi har i denne udviklingsplan dels beskrevet Sottrupskovs særkende og dels udarbejdet en plan for, hvorledes vi ønsker området skal udvikle sig fremadrettet. Input til udviklingsplanen er kommet til et borgermøde afholdt den xx 2016. Sottrupskov Landsbylaug blev stiftet den .....2017.

Formålet med landsbylauget er:

- At bevare (varetagelse?) (se note) de naturmæssige, historiske og menneskelige værdier i Sottrupskov.
- At varetagelse og formidle fælles interesser og sikre indflydelse i sager, der vedrører Sottrupskov.
- At fremme landsbyens trivsel.

Note: Der skrives, at formålet bl.a. er "at bevare ....". Når noget skal bevares, så skal det redegøres for nuværende tilstand/status - ellers kan formålet jo ikke opfyldes - hvordan skulle noget uhåndgribeligt bevares? Enten skal det (i) registreres, så det kan bevares - eller (ii) ændres til "varetagelse". Det udvander formålsbeskrivelsen, hvis det ikke kan opfyldes.

Vi skal desuden passe på, det ikke bliver en bremse for at foretage ændringer i fremtiden. Skal vi have status quo i Sottrupskov altid fremover. Enhver kan trække kortet "bevare", når der kommer forslag ind.

Med denne lokale udviklingsplan i hånden ønsker Landsbyrådet at sikre en positiv udvikling i Sottrupskov og fortælle interesserede om vores dejlige landsby ved Alsund.

Vedtægterne og bestyrelsesmedlemmerne kan ses på Sottrupskovs Landsbylaugs hjemmeside www.sottrupskov.dk

Bestyrelsen i Sottrupskov Landsbylaug d. xx.xx.2017

2. Beskrivelse af Sottrupskov

Geografi:

I naturskønne omgivelser ved Alsund ligger landsbyen. Sottrupskov hører under Sønderborg kommune, og der er 8 km. Ind til centrum af Sønderborg. Sottrupskov grænser op til Øster Sottrup og Snogbæk. Den nærmeste "by" er Vester Sottrup ca. 4 km. væk. Her er skole, børnehave, indkøbsmuligheder, bibliotek mm.

Der er adgang til den sønderjyske motorvej ved Dybbøl eller Vester Sottrup hvor man inden for en halv time kan komme til Flensborg i syd og Haderslev i nord. Med færgeren fra Ballebro er Nordals kun en stenkast herfra. Endvidere kan man inden for en halv time opnå forbindelse med færgeren til Fyn.

Bebbyggelse:

Sottrupskov er en lille landsby med ca. 100 indbyggere. Mange af husene i Sottrupskov er bevaret i deres originale stil, men der er også bygget nyt i Sottrupskov. Før i tiden levede man fortrinsvis af fiskeri i landsbyen. I dag arbejder de fleste i Sønderborg og omegn. Der har ligget en gammel landsbykro, som blev opført i 1873. Den blev nedrevet i 2015.

Forhold for børnene:

Børnene i Sottrupskov hører til Nydamskolen i Vester Sottrup, en skole fra 0-9. klasse. Ved skolen ligger der også en børnehave. Ved skolen er legepladser, sportspladser og haller. Der kører skolebus fra Sottrupskov til Nydamskolen. Der er et rigt foreningsliv i Vester Sottrup med bl.a. en gymnastikforening og fodboldklub, med tilbud til både børn og voksne.

Fællesskab:

Der afholdes diverse arrangementer, som for eksempel sommerfest og grundlovsfest. Landsbylauget har en hjemmeside og udsender nyhedsbreve xx gange årligt. Alle kan bidrage med artikler, og der er en kalender over arrangementer og "flagdage" i Sottrupskov.

Nydambåden med naust i Sottrupskov

Nydam Mose, beliggende mod Øster Sottrup 2 km. fra Sottrupskov, var en offermose i yngre jernalder mellem 200-500 e.kr.. I 1863 blev her udgravet to både; en fyrretræsbåd og egetræsbåden Nydambåden. Nydambåden er en 23 m lang, usædvanlig flot båd fra ca 340 e.kr. Båden kan i dag ses i på Gottorp Slot i Slesvig.

I 2008 begyndte Nydambådens Laug at bygge en helt nøjagtig fuldskalakopi af båden på værftet i Sottrupskov, og i 2013 oprandt den store dag med søsætningen ved den nye bro.

Der blev samtidig bygget en naust (bådehus) til vinteropbevaring af Nydambåden.

I sommerhalvåret ligger Nydambåden i Alssund ved Sottrupskov

Alle er altid velkommen til at besøge Nydambåden og få en mere indgående snak om båd, historie m.m. Der er meget ofte folk ved nausten, men vil man være sikker skal man dukke op om torsdagen, hvor 10- 15 bådebyggere mødes året igennem fra 9.00 – ca. 15.00. I sommerperioden bliver der roet hver tirsdag fra 18.30.

Infrastruktur:

Sottrupskov er tilsluttet fiberbånd.(skal det med?)

Der er mulighed for transport med Sydbus. Beboerne i området kan påstige en bus ved bustoppestedet på hjørnet ved Nørremøllevej, Sottrupskov og Nydamvej.

Sottrupskov ad vandvejen:

Noget ind her om broen og brolauget xxxxx

Vandreture:

Der går to længere natur og- vandrestier igennem Sottrupskov.

Nydamstien:

Ruten er på 7 km og varer ca. et par timer. Der kan startes på turen ved P-pladsen i Sottrupskov, ved Sandbjerg Slot eller ved rastepladsen ved Nydam Mose. Turen er fuld af historiske minder og varieret og smuk natur med et varieret dyreliv.

Link:Naturstyrelsen.dk/Nydamstien (link der virker??)

Alssundstien:

Alssundstien er en 27 km lang vandrerute, som løber langs Alssund fra Alsion til Ballebro. En del af ruten følger Nydamstien. På turen passerer man forbi Sottrupskov.

[link til rutebeskrivelse.](#)

Link til: Sønderborg.dk/vandreruter www.sonderborg.dk (link der virker?? Evt http://sonderborgkommune.dk/sites/all/files/Forvaltninger/Teknik%20og%20Milj%F8/Dokumenter/natur/Pjecerogfoldere/alssundstien_alsion_ballebro.pdf)

3. Sottrupskovs historie

Sottrupskovs første indbyggere har været fiskere med småhåndværk ved siden af fiskeriet, samt daglejere på egnens større gårde, skov- og teglværksarbejdere. Sottrupskov Teglværk blev formentlig bygget omkring 1760 og producerede mursten og drænrør. Om sommeren beskæftigede teglværket 6 mand og et skiftende antal kvinder og børn

1886 byggede nye ejere et nyt teglværk nord for det gamle. De fleste arbejdere kom fra Sottrup sogn, men der kom også sæsonarbejdere fra Ærø, Polen og Tyskland. Teglværket blev nedlagt i 1919.

Slaget om Als:

29. juni 1864 satte 2500 preussiske soldater 600 både i vandet ved Sottrupskov. Det skulle være første angrebsbølge over Alssund til Arnkil. På Kær halvøen stod de danske styrker og tog kampen op med preusserne, men forsvaret var for svagt og for dårligt organiseret. På trods af at Panserbatteriet Rolf Krake dukkede op for at stoppe overførslen af de preussiske tropper, var det for sent. Da var der allerede 5000 preussiske soldater på Als. De danske styrker blev trængt tilbage og trak sig tilbage til Kegnæs, dog under stadig kamp. 1. juli forlod den sidste danske soldat Als. Tabene i forbindelse med kampen om Als blev for danskernes vedkommende opgjort til 3148 mand, mens tyskernes tab var på 372 mand

Der blev på det daværende teglværk i Sottrupskov opstillet preussiske kanoner og udkigsposter, og i teglværkets lader skjultes pontoner og kanoner.

Ved P-pladsen er der i dag et lille fyrtårn og et mindesmærke for 5 preussiske soldater, som druknede under overgangen til Als.

Færgeforbindelser

I dampskibenes tid var der færgeforbindelse over Alssund til Arnkil på Als. I 1860'erne blev der sejlet fragt og personer til Sønderborg. I 1870'erne var der regelmæssig dampskibstrafik mellem Aabenraa og Sønderborg. Dampskibene lagde også til i Sottrupskov, først ved en gammel teglværksbro, senere ved en nybygget anlægsbro. Kromanden byggede også sidst i 1880'erne en anlægsbro til

mindre fartøjer længere sydpå. 1936 sejlede damperen Sønderborg-Sottrupskov-Aabenraa to ture om ugen, men i 1942 blev anløbsbroen ødelagt af is og færgetrafikken til Sottrupskov ophørte.

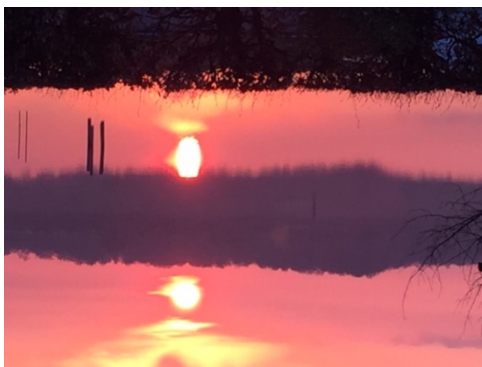
4. Naturen i og omkring Sottrupskov.

Sottrupskov har naturmæssigt en særdeles køn beliggenhed ned til Alssund. Foruden sundets markante indslag i landskabsbilledet, supplerer mange andre naturtyper hinanden til et meget varieret landskabsbillede, der giver levesteder til en varieret natur.

Her spiller Snogbækken, der afgrænser landsbyen mod nord også ind, idet ådalen markerer sig tydeligt i landskabet og samtidig skaber flere levesteder som strandengen, rørskoven med dens fugleliv og ellesumpen med en spændende flora.

En markant naturtype er selvfølgelig også skoven. Både Bønderskoven tæt ved byen, Storskoven (under Sandbjerg Gods), der grænser op til Bønderskoven på den anden side af volden, samt Alminde-skoven ned mod Snogbækken.

Der er også de mindre naturområder, som hver især er vigtige for naturen – agerlandet, de levende hegn, vandhullerne i skoven, og de mindre bække.

Fuglene (afsnittet om fugle skal nok reduceres noget mere 😊)

De mange forskellige levesteder giver naturligt nok også gode forhold for mange forskellige slags fugle.

I skovene yngler et bredt udvalg af almindelige skovfugle. At lidt sjældnere skovfugle finder vi Musvågen, hvor der både er et par i bønderskoven og et par i Alminde-skoven. Natuglen yngler også – tidligere i en opsat uglekasse – nu et ukendt sted nær husene. Hulduen findes de fleste år med et enkelt par og kernebider med unger ses sidst på sommeren. Af andre hulerugende arter yngler også stor flagspætte, spætmejse, sumpmejse og korttået træløber. Ravnene hører man også tit over landsbyen, når den flyver til og fra reden, som de har nær den sydlige udkant af Storskoven. Spurvehøgen ses af og til – til tider når den suser gennem haven for at overraske en lille fugl ved foderhuset.

Rørskoven og strandengen ved Snogbækken huser et helt andet fugleliv. I rørskoven høres om sommeren rørsangerens noget skrattende sang, og rørspurven ses tit synge i toppen af et tagrør, mens vandriksens underlige grisehyl kan høres i ny og næ. Med til sommerlydbilledet hører også gøgens kukken. Som den redesnylter den er, har den sikkert udset sig en rede af netop rørspurv

eller rørsanger til at lægge sit æg i, for så at lade de ufrivillige plejeforældre tage sig af resten af arbejdet. På engen på den anden side af bækken er viben ofte med til at give forårsstemning, når den slår sine volter over engen.

Også på marken og i hegnene finder fuglene yngleplads med sanglærker trillende over alle marker om foråret og med blandt andet gulspurv og grønirisk i hegnene.

Nede ved kysten kan man finde den lidt sjældne stor skallesluger med et kuld unger midt på sommeren. Den store andefugl yngler i hule træer eller opsatte redekasser, og fuglene, vi ser i Sottrupskov, kommer måske fra én af de ophængte kasser ved Sandbjerg.

Om vinteren finder vi andre fugle i landskabet. Sjaggere og vindrosler fylder hegnene, hvor de tager af de mange bær – og især nede ved Alssund kommer der mange fugle til. Hvinænder ligger i små flokke og dykker efter mad, længere ude ligger der som regel nogle edderfugle, inde ved kysten ligger gråænder og kigger efter brød. Der sidder næsten altid nogle skarver på broens pæle og små lappedykkere samles i små vinterflokke. Er man heldig kan man opleve havørnen komme forbi. Havørnen har haft stor fremgang her i landet og med to ynglepar på Als og mange syd for Flensborg Fjord er det ikke underligt, at der af og til flyver én langs Alssund.

Så i alt er der gode muligheder for at glæde sig over fuglelivet året rundt i Sottrupskov.

Pattedyrene

I og omkring Sottrupskov finder vi mange af vore almindelige pattedyr. Harer, pindsvin, flagermus i sommeraftener og rådyr, der er blevet mere tillidsfulde i de senere år. Rådyrene skal man dog også have i tankerne i skumringen, når man kører til og fra landsbyen, idet de ofte krydser Nydamvej ved nogle huller i hegnene, så der er risiko for påkørsel.

Det røde egern er også kommet igen efter mange års fravær, og det ses nu almindeligt i haverne.

Går man en tur i Almindeskoven, kan man finde grævlingens bosted i en lille høj på skråningen ned mod Snogbækken. Man ser ikke meget til den sky grævling. Nogle gange ser man et glimt i billygtens skær om aftenen, eller man kan se dens spor i sneen. Kigger man nærmere på sporene, kan man se at også mår, lækat og ræven har været ude i natten. At ræven er ude om natten ved hønseejerne udmærket. Mikkell snupper af og til en høne.

Marsvin – den eneste hval, der yngler i Danmark – ses også. Jævnligt ses de rullende rygge, når de svømmer gennem Alssund, og af og til kommer de helt tæt på, når de er ude efter fisk ved bådebroen. Da kan man se dem helt inde på indersiden af broen.

Plantelivet

Sottrupskov er smuk året rundt. I skoven kan årets gang følges; fra forårets ny udprungne bøge og flotte skovdække af et tæppe af anemoner, lærkesporer og ramsløg. Ved løvfald oplyses skovene i gyldne farver og vandet glimter i efterårssolen.

5. Analyse af Sottrupskovs styrker og svagheder

Muligheder/styrker:

- Natur – skov – landlig idyl - vand
- Bademuligheder (fra bådebro)
- Fællesskab (Godt naboskab alle kender alle)
- Nydambåden
- Beliggenhed. Ro, men tæt på by
- Fiskemuligheder
- Dyreliv
- Mange vandsportsmuligheder

Svagheder/trusler:

- Dårlig offentlig transport (man er som beboer afhængig af bilkørsel)
- Evt. tomme huse (sommerhuse)
- Ingen gode bademulighed fra stranden
- Manglende toilet og badeforhold ved vandet
- Dårlig sti til nausten (ikke handicapvenlig)
- Dårlig mobildækning
- Faldende børnetal
- Ingen forsamlingssted for borgerne

6. Vision

Med udgangspunkt i ovennævnte beskrivelse og analyse ved et borgermødet, har vi formuleret en vision for Sottrupskov. Visionen skal bruges som pejlemærke i udviklingsplanen for de kommende 10 år. **Vi skal beslutte hvilken?**

<p>Vi vil gøre Sottrupskov til en attraktiv landsby. Vi vil værne om skønheden, naturen og hinanden, så her er trygt at være. Vi udvikler fællesskabet og respekterer hinandens forskellighed.</p>	<p>Sottrupskov vil være kendt som et område med stærkt sammenhold. Et aktiv lokalområde der ligger i historiske og naturskønne omgivelser Et trygt miljø hvor der er højt til loftet</p>	<p>Sottrupskov er et lokalsamfund med stærk vilje til at stå sammen om udfordringer og udvikling af lokalområdet Det vil vi i fremtiden styrke og vi vil fortsat være en oase hvor værdier som tryghed, rummelighed og fællesskab er i højsæde.</p>
--	--	---

7. Strategi

For at nå visionen skal der udarbejdes en strategi, der bakker op om visionen og sætter handling på drømmen. Nedenstående omfatter elementer, der kan bidrage til at virkeliggøre visionen:

8. Handling

Langsigtede handlinger 2017-2027:

- Vi vil sikre at der er muligheder for alle aldersgrupper
- Vi vil arbejde på at Sottrupskov skal være attraktivt at bo i og et trygt værested for alle aldre
- Vi vil stile efter at Sottrupskov bliver kendt som et historisk og naturskønt og aktivt landsby
- Vi vil udbygge og forbedre faciliteterne for de lokale og besøgende/turister
- Vi vil give de lokale og besøgende lyst til at bruge vores natur, evt. ved at etablere gode stier og shelter
- Vi vil have gode muligheder for offentlig transport og sikre tryk færdsel for alle
- Vi vil værne om naturen og om fællesskabet og skabe et samfund som varetager, sikrer indflydelse og fremmer landsbyens trivsel
- Vi vil arbejde på at finde et fast mødested som indbyder borgerne til at mødes i hyggeligt samvær ved forskellige arrangementer
- Vi vil søge at tiltrække børnefamilier og lave PR for Sottrupskov

Første tiltag - projektplan 2017-18

Infrastruktur og PR:

- Etablering af Landsbylaugets hjemmeside, nyhedsbreve, FB-gruppe, flagdage

Sikkerhed og tryghed:

- Etablering af busstur og spejl ved svinget (busstoppested)
- Etablering af "Motorkørsel forbudt" skilt ved Alssundstien
- Anlæggelse af gummibelægning på broen ved Snogbækken
- Adgang til hjertestarter

Turisme:

- Flydende sauna, udkigsbænk og samarbejde med Nydamforeningen
- Etablering af toilet (og badeforhold)
- Forbedring af sejlerforhold (strøm, vand ved broen)

Sociale forhold og sammenhængskraft:

- Sociale arrangementer (Sct. Hans fest, Grundlovsfest, Sottrupskovfest, fællesspisning, fælles ture og affaldsindsamling))

Der vælges en tovholder og mindre arbejdsgruppe for hvert område, der udarbejder en konkret handleplan for indsatserne.

Handleplanerne lægges ind på hjemmesiden og fremdriften vil indgå i formandens beretning på den årlige generalforsamling.

9. Afslutning

xx